

Sömnkliniken, akt 1 Scen 1-6

Anmärkning inför läsningen av librettot:

När repliker överlappar varandra markeras det med snedstreck. Snedstrecket indikerar alltså när nästa person påbörjar sin replik (medan den första bara fortsätter).

DEN FÖRSTA AKTEN

SCEN 1

Mörker

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (som en drömd vaggvisa) Inte vakna än, inte vakna än, inte vakna än ...

Ljuset går upp. Det är natt. Isabella står och packar en väska (kören är dold).

Inte vakna än, inte vakna än ...

Jim kommer in, sömndrucken.

Inte vakna än, inte vakna än.

Isabella säger något, upprepar och pekar. Han tar ned ett inramat fotografi från väggen och räcker det till henne.

Hon tar inte emot det, men han lägger det i hennes väska.

Uppbrottets duett:

ISABELLA Jag måste gå. Det finns faktiskt ingenting att tala om. Varför står du här? Du borde sova.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Inte vakna än, /inte vakna än.

JIM (samtidigt som kören) Sova, för att göra det lätt för dig.

Fan också. / Vilket jävla ...

ISABELLA (samtidigt som Jim) Förlåt

Gud, jag vet vad jag sa, jag försökte tro på det själv

tro att det skulle fungera

men jag kunde inte sluta

kan inte sluta träffa honom

jag vill det inte

förlåt, men jag ...

Inte gråta, snälla.

Jag måste gå, Jim. Det förstår du?

Du borde inte ha vaknat.

inte vakna, tänkte jag

inte vakna än

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Inte vakna än, /inte vakna än.

ISABELLA (samtidigt som kören) Jag måste gå, Jim. Det förstår du?

JIM Men älskar du honom? På riktigt? Gör du verkligen det?

ISABELLA Jag tror det.

JIM Stanna hos mig tills du vet.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Jag borde gå, /jag borde gå.

ISABELLA (samtidigt som kören) Jag måste gå.

JIM Ligger du med honom? Har du gjort det hela tiden?

Hon skakar på huvudet, men han väntar på ett svar.

Svara, svara, sva / ra, svara, svara.

ISABELLA (samtidigt som kören) Jag kommer att ligga med honom nu.

Jag kommer att göra det nu.

JIM Vad fan menar du? Ska jag sitta här och vänta på dig?

ISABELLA Det är inte min sak.

JIM Men jag får göra det?

ISABELLA Vad ska jag svara?

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Svara, svara, sva – ra, svara, svara. Inte vakna än, inte vakna än. Inte vakna än, inte vakna än. Svara, svara, sva – ra, svara, svara.

Hon tar på sig jackan.

ISABELLA Vad ska jag svara?

JIM (upprört) Att du inte kommer tillbaka. Det fan så mycket bättre om du svarar att du inte gör det. Svarar att du inte gör det!

Hon går.

Det är bättre. Det är bättre om du svarar att du inte gör det. Svarar att du inte kommer tillbaka. Det är bättre. Mycket bättre om du svarar så.

Fan också ...

Om jag inte hade vaknat, /om jag ändå inte hade vaknat.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (diminuendo) Inte vakna än, inte vakna än, inte vakna än ...

SCEN 2

Hemma hos Jim (Jaktens aria):

JIM (som en väckarklocka) Rrrrrrr!

inte vakna

inte titta

hur ska jag orka

vill, vill inte, men är ändå vaken, lysande jävla vaken

väckt som vaken, vaken

och vägen störtar fram mellan svarta träd (talar) fan, vad jag hatar läkarlinjen, alla jävla idioter som ... (avbryts av ringningen) Rrrrrrr! (talar) får inte somna, inte somna, bara för att jag skiter i ... (avbryts av ringningen) Rrrrrrr! (arian fortsätter) spring spring

en hare sprätter iväg och springer

springer över ljusblå snö

svänger brant

upp över vallen

halkar över vägen, springer

spring spring

inte blunda

spring i strålkastarljuset, spring lilla hare (talar) Fan, det rasslar bara till under bilen när den ... (avbryts av ringningen) Rrrrrrr! (arian fortsätter) fladdrar bak

i ett stänk av blod

ut ur spegeln, in till mörkret

Han slår sönder en tallrik.

spring, spring

SCEN 3

Isabella springer i staden med sin väska och sina kassar, går fort, lugnare, ser sig om och stannar och andas ut.

Flyktens aria:

ISABELLA (aria, lycklig, fri) Jag behöver inte springa

jag är äntligen på väg

inte längre där

förvandlad

i förvandling

fylld av ljus

jag minns

när var det

Jag såg en lada brinna

en förvandling i mörkret, i mörkret

såg genom mörkret

genom dörren

elden

såg höbalar rulla, insvepta i blått

utför trappan från logen

såg en lada brinna

svallande eld uppför väggar och tak; som långsamt rinnande olja

det var ingen dröm, men känns nästan så

Äntligen är jag på väg, i förvandling, jag har gått, gått.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (svarar) Gått, men ändå stannat.

ISABELLA Varför tänker jag så? Jag har inte stannat.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (svarar) Stannat, men ändå gått.

ISABELLA Det var inte så svårt att gå, det var inte svårare än att packa en väska och öppna en dörr.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (svarar) Öppna, gå, men stanna kvar.

ISABELLA (arian fortsätter) Ingenting av mig är kvar.

Som en lada brinner i natten

jag såg genom mörkret

genom dörren

elden

såg höbalar rulla, insvepta i blått

utför trappan från logen

såg en lada brinna

förvandlas.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (avslutning) Mmmmm mmm m m / mmm m m mm mmmm mm

Skynda mig, jag ska skynda mig hem till honom. Lova mig, jag ska lova mig själv att aldrig. Aldrig att, jag ska aldrig vända tillbaka.

Hon känner sig fri, lycklig och fortsätter lugnt vidare.

SCEN 4

Isabella kommer hem till Gunnar med sin väska och sina kassar. De omfamnar varandra innerligt (inte erotiskt) en lång stund.

Segrarens aria:

GUNNAR Isabella, Isabella. Du följer med till Italien? Visst gör du det? Säg att du gör det. Det blir underbart!

Hon nickar, ler lite och han omfamnar henne lyckligt.

Hon tar uppe en liten blomma från en av sina kassar och ger den till honom.

Tre år i Italien, Busseto.

Hon ger honom en större blomma.

Vi två. Isabella. Bara vi, bara bara vi. Tre år, Isabella.

Vi kan börja packa. Har du med dig ditt?

Hon nickar

Annars köper vi det, vi köper det på plats ...

Hon rotar i påsen och ger honom en ful apa (ett gosedjur). Han kysser apan på munnen och börjar skoja med henne.

I Italien, Bella. kan vi köpa det vi vill ha.

vill ha – la laa

La-la. la-la, la-laa

Eller hur, kära Bella

Bel-la – la-laa

jag älskar dig

min allvarliga Bella

Bel-la – la-la

la-la la-la, la-laa

du ler, din mun, jag svimmar

simmar

mellan vatten och vin, du kan trolla ...

Trol-la – la-la

la-la la-la, la-laa

Vackra Bella

rena källa

inte en droppe får vi spilla ...

Spil-la – la-la

la-la la-la, la-laa (de skrattar och han talar) sluta dilla

förlåt, jag är bara så glad, en av de sälla ... (fortsätter sjunga) Bel-la la-la la-la la laa

Han springer in i köket, kommer med en flaska champagne, hon skrattar, korken går i taket, vinet skummar, bubblar ut och Isabella genomfars av en smärta, ett obehag, en fruktansvärd aning, förkänsla.

Den första sprickans duett:

GUNNAR Isabella? Var är det som ...

Är du ledsen för något? Det var jobbigt att gå? Det var det va?

Inte ångra dig. Isabella. Inte gör du det? (hon skakar på huvudet) Vad är det då som ...

ISABELLA Jag glömde mina dagböcker, Gunnar. Jag glömde mina dagböcker hos Jim. Alla mina dagböcker. Jag skriver varje dag, jag måste ...

GUNNAR Isabella.

ISABELLA Hur kunde jag? Mina dagböcker. Jag måste ha dem, de får inte vara kvar, jag ringer ...

Hon ringer Jim och talar medan Gunnar håller upp champagne med oroliga blickar mot henne. Hon kommer tillbaka, något lättad.

ISABELLA Jag kan hämta

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR H h h h h h h h

ISABELLA Dem i morgon.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR B b b b / b b b b

ISABELLA Böcker, mina

jag vet inte varför det gör mig så skärrad det här

men mina dagböcker är

Hon viftar det ifrån sig.

I morgon, har vi sagt.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Mmmm m m mmmm m m

ISABELLA På morgonen.

Han har föreläsning klockan åtta, jag hämtar dem innan han går.

GUNNAR: Känns det jobbigt?

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (svagare) Mmmm m m / m mmmm m m

ISABELLA: Inte så farligt.

GUNNAR: Jag kan följa med.

ISABELLA: Det skulle bara göra saken värre.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (svagare) Mmmm m m mmm m m m

De skålar, men är inte längre glada och lättade.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (avtonande, in i drömmen, mörkret) M m m m mmm mmm m m m m

SCEN 5

Isabella kommer in i köket hos Jim. Han sitter och läser en jakttidning med en björn på omslaget och äter rostat bröd.

Hon pekar på tekoppen, att han har ställt fram hennes kopp som vanligt. Han tänkte inte på det, skrattar och frågar om vill ha lite te. Han håller upp och hon dricker lite stående. Han petar ut hennes stol med foten och tycker att hon ska sätta sig. Hon vill inte. Han reser sig och går till sovrummet och kommer tillbaka med två kassar fulla av anteckningsböcker.

Hon har börjat svettas, tar stöd på bordet.

Han står med kassarna och tittar på henne. Hon vacklar lite.

Han ställer ned kassarna och närmar sig.

Hon tittar på honom, skakar på huvudet, tappar koppen, försöker ta ett steg men segnar ner, kryper medan ljuset blinkar och försvinner.

Mörker; det är länge mörkt.

ISABELLAS RÖST (svagt) Jim, Jim.

Nej, nej.

SCEN 6

Mörker; hon suckar, andas häftigt

GUNNARS RÖST Så ja, vännen, du drömmer ...

ISABELLAS RÖST Var är jag?

GUNNARS RÖST I sovrummet, här i Italien

Du drömde.

ISABELLAS RÖST Gjorde jag?

GUNNARS RÖST Sov nu. Somna om. Inte vakna än.

Mörkret är fortfarande ogenomträngligt.

Dröm 1: Mardrömmens loop

I drömsekvensen som kommer är Isabella dubblerad. Hon står vid sidan av och tittar på sig själv (Dubbletten) och kommenterar drömmen. Dubbletten befinner sig helt och hållet inne i drömmen.

Isabella (iklädd nattlinne) betraktar skeendet, men går sedan in och tar Dubblettens plats i drömmen. Det ljusnar konstigt och Dubbletten (klädd som Isabella i scen 5) kommer in i köket hos Jim (som nu är projicerad på genomskinligt tyg). Han sitter med morgontidningen och äter rostat bröd.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR (genom hela drömmen) Mmmm mm m mmm mm mm ...

ISABELLA Nu drömmer jag, sa du det

Mmm mm m

måste hämta mina dagböcker

Komma tillbaka, ändå stanna, stanna men gå sin väg. Stanna, sov, stanna. Stanna, stanna här ... ändå vände jag tillbaka.

DUBLETTEN (dämpat, förvrängt) Hej, Jim.

När Isabella (genom interaktiv teknik) gapar mot ett ljudet från tekoppen som slamrar mot fatet så fångas så fångas ljudet in och återvänder i förstorad, förvrängd form.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR T t t t t / t t t t t t t

ISABELLA Titta, min kopp, på min plats. UNDERSTRÖMMARNAS KÖR O o o o o / o o oo o

ISABELLA Oj, jag glömde, säger du och vi kan le mot varandra.

DUBLETTEN (dämpat, förvrängt) Min kopp är framme.

JIM (dämpat, förvrängt) Oj, jag glömde.

Dubbletten tar emot koppen och dricker te utan att sätta sig.

ISABELLA Ssss ss s

Så jag dricker mitt te och solens ljus mot det smutsiga fönstret, ett tätare ljus, plötsligt tätare när jag försökte resa mig.

Konstigt, det tätnar.

Solens ljus mot det smutsiga fönstret.

Ett gult ljus slår in, både bländande och undvikande. I drömmen kommer en lång Jim (verklig) in med en stor tekopp i handen, samtidigt som den genomskinlige Jim gör samma sak (som projicerad). Isabella går fram, tar emot koppen, dricker, vinglar och tappar koppen.

Vad är det här? Vad har du gjort, Jim? Inte sömnmedel.

Vad är det med ljuset?

Inte sömnmedel.

JIM Du ska sova.

Hon försöker gå, men segnar ned. Kryper mot dörren, men allt blir svart.

ISABELLA: Snälla, Jim, inte så här.

JIM Björnen sover, björnen sover, i sitt lugna bo.

Mörker.

Det tunga ljudet av björntassar hörs över golvet.

UNDERSTRÖMMARNAS KÖR Inte vakna än, inte vakna än, inte vakna än ...

Sedan bryter mardrömsaktigt dagsljus in genom fönstret, magnesiumvitt. Det skakar. Isabella vaknar ensam på golvet. Hon har inga kläder på sig. Hon försöker klä sig, snabbt, samlat, men det når henne.

ISABELLA Nej

inte, inte

inte det, inte det

jag vill inte

Hon vill inte ge efter för skräcken, torkar hastig tårar från kinder och börjar darra.

ISABELLA (i stegrande förtvivlan) Jim, inte det, inte så

Jim, Jim.

Hon lämnar rummet och det blir mörkt.

ISABELLAS RÖST (svagt) Jim, Jim.

Hon suckar, andas stötvis.

Lampan tänds av Gunnar och Isabella vaknar. Hon ligger stilla, kan inte röra sig. Han omfamnar henne. Förlamningen släpper.

ISABELLA Jag kunde inte röra mig. / Åh Gud, åh Gud.

GUNNAR (samtidigt som Isabella) Vad drömde du?

ISABELLA Drömde? Jag minns inte. Jag drömde. Nej, jag minns inte.

GUNNAR Ska vi inte försöka somna om?

Hon nickar och han släcker.

Mörker.